

Politika Dergisi - Sadettin Tantan Mülakatı

İçeriği Yazan: [Editör](#) [1] Zaman: Pzt, 01/09/2008 - 06:00

PD Raporaj Ekibi: [Gökhan DAĞ](#) [2]

Yardımcı Ekip: Çağdaş ÖZKAYA

Sadettin TANTAN Kimdir?

1 Ocak 1941'de Sapanca'da doğan TANTAN, Polis Enstitüsü ve Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, İşletme bölümünü bitirdikten sonra Bursa İş İdaresi Enstitüsü'nde master yaptı ve İngiltere'de dil eğitimi gördü. 1966'da komiser yardımcısı olarak göreve başladığı Emniyet teşkilatında, Eskişehir, Bursa ve İstanbul'da Narkotik ve Asayiş Şubelerinde çalıştı. Giresun ve Tekirdağ'da İl Emniyet Müdürlüğü yaptı. Tantan, aynı zamanda, 1980-1990 yılları arasında, İstanbul Güreş İhtisas Kulübü Başkanlığı, Aralık 1991 ve Aralık 1993 yılları arasında da Güreş Federasyonu Başkanlığı görevinde bulundu.

1990-1994 yıllarında Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu İstanbul Bölge Başkanlığı yaptı. 1994 yılında emekli oldu ve ANAP'tan siyasete adım atarak Fatih Belediye Başkanı seçildi. 18 Nisan 1999 seçimlerinden önce İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı adaylığı gündeme geldi. Ancak daha sonra milletvekilliğine aday gösterildi ve Parlamento'ya girdi. DSP-MHP-ANAP koalisyonunun kurduğu 57. hükümette İçişleri Bakanı olarak görev aldı.

2001 yılı Haziran ayında İçişleri Bakanlığı görevinden alınmasını takiben önerilen Gümrüklerden Sorumlu Devlet Bakanlığı teklifini kabul etmedi ve partisinden istifa etti. Ocak 2002'de Yurt Partisi'ni kurdu ve 25 Ağustos 2002 tarihinde yapılan Olağanüstü Kongresi'nde Genel Başkanlığa seçildi. Tantan, evli, 6 çocuk ve 5'de torun sahibidir.

(Not: www.sadettintantan.com adresinden alınmıştır.)

‘TÜRKİYE’NİN KİMLİKLİ BİR SİYASİ YAPIYA İHTİYACI OLDUĞUNU GÖRDÜM.’

Gökhan DAĞ (G.D): Geçmişte Anavatan Partisi'nde iyi yerlere geldiniz, bakanlığa kadar yükseldiniz. Öncelikle şunu sormak istiyorum; ANAP'tan neden ayrıldınız, neden Yurt Partisi'ni kurdunuz?

Sadettin TANTAN: Biliyorsunuz, ben İçişleri Bakanlığı'ndan Gümrüklerden Sorumlu Devlet Bakanlığı'na kaydırılmayı kabul etmeyerek partiden istifa ettim. Yurt Partisi'ni neden kurdum; gerek belediye başkanlığı yaptığım dönemde, gerekse İçişleri Bakanlığı dönemimde Türkiye'nin kimlikli bir siyasi yapıya ihtiyacı olduğunu gördüm. O maksatla Yurt Partisi'ni kurdum.

G.D: Peki, Yurt Partisi'nin faaliyetleri nelerdir?

Sadettin TANTAN: Yurt Partisi kurulduğunda iki haftalık bir çalışma ile seçimlere katıldı ve yüzde 1'e yakın oy aldı. Hazırlıklı değildi bu seçimlere. Ondan sonra bir boşluk dönemi oldu, o dönemde

kendini geliştiremedi. Şimdi önümüzdeki yerel seçimlere hazırlanıyoruz. Yerel seçimlere katılabilmek ve temsil kazanmak için çalışıyoruz. Bu süreçte de Türkiye’de siyasetin tükenmişliği, güvensizliği, ihtirası; Türkiye’de kimlikli bir siyasetin oluşması konusunda büyük sıkıntıları da beraberinde getiriyor.

G.D: *Peki, Yurt Partisi yerel seçimlerde iddialı mıdır?*

Sadettin TANTAN: Yurt Partisi en azından 2002 seçimlerinde birinci çıktığı bölgelerde, hedefe ulaşmak için çalışmalar yürütecek. Genelde ise halkın yerel yönetimlerden memnun olmadığı yerlerde araştırmalar sonucu ortaya çıkacak olan iyi adaylarla seçime hazırlanacak.

GD: *Yurt Partisi’nin belirli partilerle birleşme gibi bir düşüncesi var mı?*

Sadettin TANTAN: Şu anda Türkiye’de siyasi tercihler bakımından parti birleşmeleri diye bir şey yok. Parlamentoda temsil kabiliyeti olan partiler belli; parlamento dışı partilerden hiçbirisi de ortada gözüküyor. Halkın birleşmeye dönük arzusu var; ama partiler halk nezdinde itibar kaybettiği için afakî birleşmelerin faydasının olmayacağı da gözüküyor. Burada nitelikli insan kaynağını çoğaltmak ve bununla birlikte hizmet alanlarını genişletmek gerekiyor.

G.D: *Yurt Partisi ile ilgili son bir soru daha sorayım. Sizce seçmenler neden Yurt Partisi’ne oy vermediler?*

Sadettin TANTAN: Yurt Partisi aslında seçmenlerden oy aldı. Biz kendimizi halka anlatamadığımız için ancak bizi dar çevrede tanıyanlar oy verdi. Beni yolda çevirip ‘sana oy verdik’ diyorlar, çok değişik kesimlerden oy aldığımızı gördüm. Halkın size oy verebilmesi için kendinizi iyi anlatmanız lâzım. Onlara vereceğiniz hizmetleri anlatmanız lâzım. Bu da insan kaynağı, ekonomik güç ve teknolojik araç gereç gerektirir. Yurt Partisi bu bakımdan çalışma içerisinde ama dört dörtlük mü; değil.

‘SİYASETİ BIRAKMIŞIM GÖRÜNTÜSÜ VERMEK İÇİN ÇABALAR VAR’

G.D: *Kendinizi tanıtamadığınızdan bahsettiniz. Acaba burada önemli bir olan medyanın size bakışı nasıldır?*

Sadettin TANTAN: Medya tarafından, öteden beri bize karşı bir ambargo var. Ortaya çıkarttığımız olaylarda bile isimimizden bahsetmiyorlar. Yok sayıyorlar! Tantan siyaseti bırakmış, siyasette böyle birisi yok görüntüsü vermek için çabalar var. Önemli değil bu. Onlar onu yapabilir, biz de sokakta ‘seçime gireceğiz, bize destek olun’ diyebiliriz. Burada örgütlü bir yapı yok.

G.D: *İçişleri Bakanı olduğunuz dönemde yaptığınız faaliyetlerin pek medyada yer almadığından bahsettiniz. İçişleri Bakanlığı döneminizde yaşanan sorunlar bugün halledildi mi, yoksa büyüyerek devam mı ediyor?*

Sadettin TANTAN: Türkiye’de sorunlar hep var olarak geldi. O dönemdeki ekonomik sorunlar güvenlik zafiyetini de beraberinde getirdi. Sorunlardan çözülenler oldu, çözülemeyenler oldu. Tabii ki gelmiş geçmiş tüm iktidarlar sorunları çözmek büyük çabalar sarf ettiler; ama temelde çözülemeyen sorunlar var. Bunun nedeni de Türkiye’de temel altyapıların eksik olmasıdır. Hem ilkesel anlamda büyük eksiklikler var, hem de kurumsal altyapı eksiklikleri var. Klasik anlamdaki siyasi anlayışlarla bu sorunların çözülmesi mümkün değildir. Dünya ileri teknoloji ile gerek ekonomik, gerek kültürel, gerek bilgi hareketliği anlamında çok küçülmüştür. Böyle bir açık ve kapalı savaş ortamında klasik anlayışlarla ülkemizi ve halkımızı yönetemeyiz. O zaman daha farklı bir siyasi anlayışla ortaya çıkmamız gerekiyor. Maalesef; Türkiye bu anlayışı geliştiremedi. Bunun geliştirilememesinin kimliksiz sermaye siyasi ve ekonomik gücünü arttırıyor ve bunu da siyasi kadrolarıyla sağlamaya çalışıyor. O bakımdan, kimlikli sermaye gelişemediği için kimlikli siyaset yapılamıyor. Türkiye’nin büyük sıkıntısı bu! Sorunların altında yatan da, kavganın altında yatan da bu. Türkiye’de kirli ve kimliksiz sermayeyi kullanmak isteyen dıştaki güçler de bu gücü ellerinden bırakmak istemiyorlar. İşte bu kavganın galibinin halk olması lâzım. Yani kimlikli sermayenin, kimlikli siyasetin olması gerekiyor.

G.D: *Peki, AKP kimlikli siyaseti ve sermayeyi gerçekleştirebiliyor mu?*

Sadettin TANTAN: AKP’nin kuruluşuna filan da baktığımız zaman, zaten AKP kimliksizliğin kimliği olan bir parti. O konuyu fazla konuşmaya da gerek yok. Muhalefeti de aynı görüyorum.

‘BÜYÜK BİR HUKUK EROZYONU VAR’

G.D: *Biraz da isterseniz Türkiye’nin gündeminden bahsedelim. Bilgili olduğunuzu düşündüğümüz, Ergenekon soruşturması hakkında konuşmak istiyoruz ama nereden başlayacağımızı bilemiyoruz; iddianame hazırlanma süreci olsun, zanlıların yakalanışı olsun, iddianame açıklanmadan bir takım medyada yer alan haberler olsun... Bu konu hakkında genel bir değerlendirme yapabilir misiniz?*

Sadettin TANTAN: Bunu Ergenekon olarak adlandırmamak lâzım. Milletin bildiği, kamuoyuna yansıyan Ergenekon farklı; gerçekler farklı. İçerik, kafaları karıştırmış vaziyette. Öyle olaylar var ki, geçmişte bunlar yazıldı çizildi, kirli bilgilerin hâkim olduğu olaylar. Masa başına gelmiş kâğıtların medyaya yansımış biçimleri filan hepsi mahkemede açığa çıkacaktır. Bu süreçte Türk hukuk sistemini zedeleyen bir sürü davranışlar var; yazılı medyada olsun, görsel medyada olsun. Büyük bir hukuk erozyonu var. Büyük bir güvenlik ve hukuk zafiyeti var. Kamuoyuna yansıyan olayların ortaya çıkış sebebi, devletin temel yapılanmasındaki boşluklardan dolayı, yerli ve yabancı Türkiye’yi kullanmak isteyen bir takım güçlerin bu boşluğu ben dolduracağım diye ortaya çıkmak istemesidir. Maalesef; saf, düzgün insanların da bu harekette yok olması... Yani içlerinde kullanılan, neden geldiğini bilmeyen insanlar var. Zaten devletin arşivine girdiğiniz zaman bütün bu insanların geçmişte ne yaptığını, ne ettiğini bilirsiniz. Bunlar devletin bilmediği şeyler değil. Peki, bugüne kadar bunlar niye kamuoyunun gündemine yansımadı? İşte bunların hepsi önümüzdeki süreçte ortaya çıkacak. Kimlerin ne maksatla kullanıldığı filan ortaya çıkacak. Bunların temizlenmesi gerekiyor muydu; çoğunun temizlenmesinde fayda var. Tabii ki bu tür şeyleri yaparken kişisel hak ve özgürlüklere de saygı

göstermek lâzım.

G.D: *Ergenekon yapılanması ile ilgili sormak istediğim bir şey daha var; bakanlık yaptığınız dönemde Uğur Mumcu gibi faili meçhul cinayetlerin üzerine oldukça gittiniz. Bugün, Ergenekon soruşturması bu faili meçhul cinayetlerle ilişkilendiriliyor.*

Sadettin TANTAN: Bütün o cinayetlerin failleri ortaya çıktı, ağırlaştırılmış müebbet cezaları verildi; her şey belli. Burada belli olmayan ne; bunları kimler kullanıyor? Aradan çok zaman geçmişti. Akla şu soru da geliyor; Türkiye’de bu kadar terör örgütleri kol gezerken, faili meçhul cinayetler olurken yaygın haber alma ağı ne durumda? Bilgileri var mı; bunları sorgulamak gerekiyor.

‘TÜRKİYE KENDİ KENDİNİ YÖNETEMEZ DURUMA GELDİ’

G.D: *İstihbarattan bahsetmişken, Güngören’de meydana gelen patlama olsun, bulunan bombalar olsun; Türkiye’de güvenlik ve istihbarat zafiyeti var diyebilir miyiz?*

Sadettin TANTAN: Güvenlik zafiyeti var; özellikle hukuk sistemimize baktığımız zaman; gerek istihbarat güçlerimizin, gerek kolluk güçlerimizin, gerek mülki güçlerimizin Batı ülkeleri ile mukayese edildiği zaman yetkilerinin çok az olduğunu görüyoruz. Bu kadar kısıtlama ile Türkiye’nin iç ve dış güvenliğini sağlamak mümkün değil. Güvenlik sadece; yaşam güvenliği, ülke güvenliği, halkın güvenliği değil çevre güvenliği, üretim güvenliği, bilgi güvenliği gibi bütünü kapsayan bir kavramdır. Bu bütünü kapsayan kavramı nitelikli bir şekilde sağlayabilmek için hukuksal ve kurumsal altyapıların oluşması gerekir. Türkiye’de çok fazla boşluk var. Burada kötü niyetliler kamuoyunu yönlendirip, durumu istedikleri gibi kullanabiliyorlar. Bunu önlemek için halkın çok uyanık olması gerekmektedir. Baktığımız zaman, Türkiye’de büyük eksikliklerin olduğunu görüyoruz. Ben zaman zaman dile getirdim; Türkiye temel altyapılarını yapmadan, temel altyapılarla birlikte kurumsal altyapıları çağın ihtiyaçlarına göre geliştirmeden bu bölgede iç ve dış güvenliğini; yaşam, kimlik, finans, üretim ve bilgi güvenliğini sağlayamaz. Onun için Türkiye; her gün şehit haberleri ile sarsılıyor, her gün çevresindeki haberlerle sarsılıyor. Bunların sebebi, Türkiye’nin kendi kendini yönetemez duruma gelmesidir.

‘TÜRKİYE ÖZELLEŞTİRMEYİ DOĞRU YAPAMADI.’

G.D: *Özelleştirmelerin gidişini nasıl görüyorsunuz? Gelen sıcak para, ekonomiyi düzeltmek için yeterli mi?*

Sadettin TANTAN: Bütün dünyada özelleştirme furyası başladığı zaman Türkiye’de de başlamıştı. Karma ekonomik sistem gerçekten bazı noktalarda yetersiz kalıyordu. Hizmetlerin birçoğunu kamu görüyordu; fakat bazı sektörler var ki, kamunun bu sektörlerden çıkması gerekiyordu. Batı bunu süratle yaptı. Türkiye -maalesef- özelleştirmeyi doğru yapamadı. Aslında özelleştirme neden yapılır? Kamu o sektörden çıksın, hem de elde ettiği parayla yeni istihdam yaratıcı alanlara yönelsin diye...

Yeni istihdam yaratılamadığı gibi, kamu borç batağından da kurtulamadı. Batı, bazı stratejik noktaların özelleştirilmesine karşı çıktı; bunları yaptırtmadı. Türkiye'nin böyle bir projesi olmadığı için stratejik noktaları koruyamadı. Türkiye'nin bir ekonomik politikası, finans politikası yok! Türkiye'nin ekonomi politikası IMF'in istekleri doğrultusunda oluşturulan bir programdan ibaret. Kendine göre düzenlenmiş bir üretim politikası yok. Kendi ekonomik altyapısını korumaya yönelik politikası da yok. Türkiye'nin en acil ihtiyacı nedir? Ekonomik verilerin güçlü kılınması; çünkü dünyada büyük bir rekabet var. Bunu kurabilmeniz için yasal altyapıyı oluşturmanız gerekiyor. Var mı böyle bir yasamız; yok! Niye çıkarmıyorsunuz; çünkü böyle bir düşünceniz yok. O zaman ne oluyor; ürettiğiniz ekonomik kimlik, birileri tarafından yok ediliyor, dejenere ediliyor.

'RALSTON'IN ATANMASI TÜRK TARİHİ AÇISINDAN KARA BİR LEKEDİR.'

G.D: *Ayrılıkçı teröre karşı Türkiye'nin aldığı önlemleri yeterli görüyor musunuz? Kuzey Irak'a yapılan operasyonlar vs. var. Yeterli mi sizce?*

Sadettin TANTAN: Özellikle bu hükümet göreve geldiğinden beri terörle mücadele çok zayıf. Mücadele etmemek için direniyorlar. Terörle mücadelede Amerikalı temsilci Ralston'ın atanması da Türk tarihi açısından bir kara lekedir. Bir ülke güvenliğini sağlayamıyorsa o ülkede bağımsızlıktan söz edemezsiniz; o ülke, tâbi ülkedir. Türkiye; gücü, imkânı, kabiliyeti ve kapasitesiyle terörü bir anda paramparça edebilir. İş yasal açıdan değerlendirdiğimizde; terörle mücadele edebilmek adına yasal altyapılarda büyük boşluk var; gerek kolluk kuvvetleri, gerek istihbarat güçleri, gerekse güvenlik güçleri bakımından. Bu boşluğu planlı bir şekilde doldurmuyorlar; çünkü PKK, DHKP-C ve diğer terör örgütlerinin arkasındaki Batı ülkeleri ortaya çıkacağı için; hükümet bunlara karşı irade kullanamıyor. Kullandığı takdirde kendi kirlilikleri de ortaya çıkar ve pozisyonlarını kaybederler.

G.D: *Sizin bakanlığınız dönemine rastlayan bir gelişme var: Abdullah Öcalan'ın yakalanması sonrasındaki idam süreci. Siz idama karşı mı çıktınız?*

Sadettin TANTAN: Abdullah Öcalan'ın yakalandığı esnada ben bakan değildim; Ecevit'in seçime giden koalisyonu vardı. Ben bakan olduğumda cezaevindeydi. O zaman kamuoyu onun idam edilmesini bekledi; fakat teslim edilişinden sonra ortaya çıktı ki Türkiye, yasal düzenleme yapacağına güvence verdi. Zaten aşağı yukarı 20 yıldan beri, diğer örgütlerin Türkiye'deki siyasetçilere, işadamlarına, güvenlik güçlerine yönelik hareketlerinden dolayı mahkemelerin idam hükümlerine rağmen bu hükümler Meclis'te bekletilirdi. 15-20 senelik bir uygulamaydı zaten.

G.D: *İdam zaten uygulanmıyordu diyorsunuz kısaca.*

Sadettin TANTAN: Meclis'e geliyordu; fakat Meclis bunu uygulamıyordu.

'HALK, 2 KİLO PİRİNCİ ALIP YAŞAMINI DEVAM ETTİRECEĞİ DÜŞÜNCESİNDE OLURSA BU BAĞIMLILIK DEVAM EDER.'

G.D: *Terörle mücadele konusunda değişik noktalar var. Mesele terörü yıllarca besleyen İran, birden teröre düşman kesildi ve Türkiye ile ortak politikalar izliyor. Bu gibi durumlar hakkında ne düşünüyorsunuz?*

Sadettin TANTAN: Türkiye'nin siyasi ve ekonomik açıdan tutarsızlaşmasını isteyen, Batı ülkelerinden, Yunanistan'dan tutun; Suriye, İran, Ermenistan, Rusya ve hatta Gürcistan ve Azerbaycan'da bile PKK'nın varlığı bulunuyordu; hatta bugün de var. Maalesef; Türkiye, güvenlik politikalarını belirleyemedi. Terörün Türkiye'ye yaptıklarını tam okuyamadı, buna karşı proje geliştiremedi; hem siyasetçiler yapamadı bunu, hem bürokrasi, hem de işadamları. Onun için Türkiye büyük değerler harcadı, büyük imkânlar harcadı; çok şey kaybetti. Hâlâ da bunu okuyamamasının sıkıntılarını çekiyoruz. O açıdan daha düne kadar PKK'yı destekleyen İran'ın niye o zaman niye desteklediğini, bugün niye karşı çıktığını da biliyoruz. Bunlar bilinen şeyler. Ortadoğu'da hangi örgütlerin kime çalıştığını, kimlerin kimlere hizmet ettiğini biliyoruz. Bu coğrafya, zor bir coğrafya. Aşağı yukarı 200 yıldır Batı'nın gelişmişliğini bu coğrafyanın zafiyetlerinden elde ettiğini görüyoruz. Buraya hâkim olmak istiyorlar; bu yeni bir şey değil.

G.D: *O zaman aklımıza şu soru geliyor: ABD, Kuzey Irak'ta Kürt yönetimini desteklerken biz nasıl hâlâ Amerika'yı müttefik olarak kabul edebiliriz?*

Sadettin TANTAN: Gerek siyasi, gerek ekonomik, gerek finansal açıdan bağımlı hale gelmiş durumdayız. Bağımlılıktan kurtulmak için, halkı bilinçlendirip, halkın yetki ve sorumluluğunda bütün bu bağımlılığı sona erdirecek çalışmanın içine girmemiz lâzım. Halkın sahiplendiği böyle bir siyasi anlayışa ihtiyaç var. Yani bugün halk, 2 kilo pirinci alıp yaşamını devam ettireceği düşüncesinde olursa, bu bağımlılık devam eder. Yani insanlar görecektir ki; üretmeden, çalışmadan kimsenin geçinme şansı olamaz. Tabii ki çalışmayan insanlara hepimiz bakacağız; bunu bir iane olarak, bir siyasi yardım olarak görmemek lâzım. Bütün yurttaşlar bir şeyler üretecek; köprü yapacak, ağaç dikecek; olaya böyle bakmak lâzım. Böyle bir anlayışın yaygın hale gelmesi ve kabul görmesi gerekir. Türkiye'de daha bu yok. Yurt Partisi olarak biz bunu sağlamak için çabalıyoruz. "Yurttaşlık Hareketi"ni kurmamızın nedeni de bu. Yurttaşlık Hareketi; kendi siyasal iradesine sahip olup, bunu iktidara taşıyan bir Türkiye yaratmak projesidir. Böyle olunca da otomatikman yabancı servislerin, yabancı güçlerin kullanacağı insan sayısı çok aza düşer. O zaman Türk insanının iradesi bu bölgede hâkim olur ve Türkiye, bu bölgeyle beraber gelişerek, yaygın bir şekilde kendi egemenlik ve güvenlik kuşağında hâkim olur. Türkiye şu an kendi egemenlik ve güvenlik kuşağı içerisinde kendini kullanan gücün hâkimiyetini yaymak için çaba sarf ediyor. Irak'ta, Suriye'de, Filistin'de, Lübnan'da, Kafkasya'da bunun etkilerini görüyorsunuz; böyle bir rezalet olamaz. Kafkas İstikrar Paketi dediğimiz zaman, adama kargalar güler. Bir istikrar paketi yapabilirsiniz; ancak Kafkasya tarihi asırlardan beri, açık ve net bir biçimde Türk Tarihi olarak karşımıza çıkıyor. O tarihi geri getirme şansımız yok; ama aralarında büyük kavgalar veren güçlerin sizi orada kullanmak istemesi bakımından bunu sağlayabilme şansınız çok aza düşer. Yapmanız gereken farklı bir şeydir. Türkiye'yi kuşatan ülkeler var. Türkiye'nin ekonomik, kültürel ve siyasi hâkimiyetini genişletebilmesi için özüne dönmesi gerekiyor, bu projeleri savunması gerekiyor, oradaki halkları yanına çekmesi gerekiyor. Bizi kuşatan ülkelerle iç içe yaşamamız gerekiyor; kavgalı yaşadığımız zaman onlar da kaybeder, biz de kaybederiz. Bizi ve o ülkeleri kullanmak isteyen güçler; bizi de, onları da sürekli tahrik ediyorlar. Otomatik olarak kavgayı bitirmek için farklı bir çalışma başlatmamız gerekiyor; fakat Türkiye'nin böyle bir çalışması yok. Sizi insanlar neden kabul edecekler; sizden güven duyacakları için kabul edecekler. Türkler bize sahip çıktı, Türkler zor zamanlarımızda kendi ekmeklerini bizimle paylaştılar; böyle bekleyecekler. Biz de komşularımızdan bunları bekleyeceğiz. Bu lafla filan olmaz. Bu, sürekli uygulanabilecek projelerle olur. Siyasi partilerimizde böyle bir proje var mı; yok! Ben bunu yapmak için bakanlık dönemimde çok çaba sarf ettim; muvaffak olamadım. Türkiye'de Sivil Toplum Örgütlerinde de böyle bir anlayış yok. Türkiye'de Sivil Toplum Örgütleri, babadan oğla geçer gibi,

herkesin makamına kurulduğu bir alana dönüşmüş. Hâlbuki Sivil Toplum Örgütleri ne yapmalıdır; halkın kendi hizmetlerini halkla paylaşması için ortaklaşa kurduğu örgütlenme olması, halk için hizmet yapması gerekir; değil mi? Ama değil; tamamen şahıslara hizmet eden bir yapıya dönüşmüş vaziyette.

‘KORKU TOPLUMU, İNANÇ DEĞERLERİNİ RADİKALLEŞTİRİR.’

Türkiye’de korku toplumu yaratılmasının en büyük tehlikesi şudur; korku toplumu, inanç değerlerini radikalleştirir. Toplum, her şeye korku ile bağlanır; kafanı sağa çevirme; suç, sola çevirme; cehennemlik filan diye korkuyla insanları şekillendirirler. Türkiye böyle büyük bir tehlike ile de karşı karşıya. Sadece Türkiye değil; Türkiye’nin bütünleşmesi gereken, aynı inanç değerlerindeki ülkeler de bunları yaşıyor. Görüyoruz yani. Kafkasya politikasında Türkiye, özellikle, Gürcistan Devlet Başkanı Saakaşvili’nin Acaristan politikasına karşı ses çıkarmadı. Orada Türkiye’nin garantörlük hakkı vardı; kullanamadı. Hem inanç, kültür ve tarih bakımından hem de kara ve hava açısından Türkiye orada da kaybetti.

‘BOP’UN EŞBAŞKANIYIM DİYEN BİR ANLAYIŞTAN NE BEKLERSİNİZ?’

G.D: Türkiye, neden kullanmadı garantörlük hakkını?

Sadettin TANTAN: Türkiye’nin bağımsız bir politikası yok ki... Bakıyorsunuz; (Dışişleri bakanıyken) Abdullah Gül Suriye’ye gidiyor. Sonradan anlaşıyor ki Amerika emretmiş; git şunu yap diye. “Büyük Ortadoğu Projesi’nin eşbaşkanıyım” diyen bir anlayıştan ne beklersiniz? BOP, Türkiye’nin projesi mi; değil. Türkiye’nin ortak olduğu bir proje mi; değil. O zaman bağımsız değilsiniz. Esasında Anayasa Mahkemesi’ne gidilmesi gereken en büyük suç bu ama bunlar yapılabiliyor işte. Bu, Türkiye’nin bağımsız ve gelişebilir bir dış politikasının olmadığını gösteriyor. Zaten Kuzey Irak’ta, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin PKK’ya yönelik operasyonunun süratle kesilmesi ve Amerika’nın bunu dünya kamuoyuna bir tehdit aracı olarak yansıtmaması, hem de gizli bir şekilde tertip etmesi Türkiye’nin içinde bulunduğu tehlikeyi açık ve net ortaya çıkarmıştır.

‘BUNU BAŞKALARINA ANLATSINLAR’

G.D: Genelkurmay Başkanlığı’nın kesinlikle ABD’nin isteğiyle çıkmadık, şeklinde bir bildirisi var.

Sadettin TANTAN: Bunu başkalarına anlatsınlar. Şu anda Rusya, Kafkasya’dan hemen çıkıyor mu? Bir sürü güvenli alan bırakarak çıktılar; değil mi? Senin böyle bir hakkın var. Batı, kendisine yönelik terörü savaş suçu sayarken, her gün senin insanlarını öldürüyor. Senin böyle bir doğal hakkın da var; ama bu hakkını kullanabilmek için yasal altyapıya ihtiyacın var. Savaş hukuku, istihbarat hukuku, güvenlik hukuku altyapılarına ihtiyacın var. Bu konuda da kurumsal altyapılara ihtiyacın var. Bilginin, ekonomik ve parasal gücün sınır tanınamaması savaş tekniklerini de değiştirmiştir. Ülkeler artık gelip birebir savaşıyorlar; PKK, Batı’nın bize karşı vekâleten kullandığı bir savaş örgütüdür. Gerekli

altyapıları oluşturup; kolluk güçlerimizin, istihbari güçlerimizin, güvenlik güçlerimizin ve hatta halkımızın kolay örgütlenmesini sağlamalıyız. Türkiye'nin dışarıda kullanabileceği örgütleri mantık üzerine kurmak lâzım. Klasik görüşlerden sıyrılıp, operasyonel ve evrensel politikalar belirlemeliyiz. Böyle bir zihinsel devrime ihtiyaç var. Onun için bugünkü parlamentoyu oluşturan klasik siyasi zihniyet, Türkiye'nin önünü açamaz. Türkiye çok zaman kaybeder ve bağımlılığı devam eder. Bağımsızlığını ve özgürlüğünü bu anlayışlarla elde edemez.

'İNSANİ YARDIM SAVAŞ GEMİLERİYLE Mİ YAPILIR?'

G.D: *Kafkaslardan söz etmişken; gündemde olan bir konu daha var. Türkiye, Montrö (Montreux) Sözleşmesi'ni arka plana iterek, Amerikan savaş gemilerinin insani yardım amacıyla Gürcistan'a gitmesine izin verdi. Ne düşünüyorsunuz?*

Sadettin TANTAN: Amerika, yıllardan beri hükümetlere ve silahlı kuvvetlere baskı yapıyor; BLACKSEAFOR'a (Karadeniz Deniz İş Birliği Görev Grubu) girebilmek için. Ancak Türkiye ve Rusya buna karşı çıktı. Şimdi Amerika, Hazar havzasını tamamen kuşatmışken, aynı zamanda Türkiye'yi de kuşatmış vaziyette. Türkiye'yi nasıl kuşatıyor Amerika? Geldi, güneyimizde Irak'a yerleşti; zaten Basra Körfezi'ne yerleşmişti. İncirlik desen, onların üssü. Kıbrıs'a yerleşmek istiyor; orayı da almak istiyor. Batıda Bulgaristan ve Romanya'ya yerleşmek istiyor; Kosova'ya yerleşti zaten. Şimdi de Gürcistan'a yerleşmek istiyor. Burada en önemli yer; Batum. İstanbul nasıl Asya ve Avrupa'nın birleştiği ve ayrıştığı noktaysa, Batum da Hazar Havzası'nın önayağı. ABD, bu savaşı da bahane ederek, buraya çıkmak istiyor. Polonyası, Almanyası, Amerikası; hepsi 'Gürcistan'a yardım ediyoruz' bahanesiyle savaş gemilerini oraya gönderdiler. Türkiye de Montrö'yü deldirmiş oldu. Antlaşmada; ticari hükümler olduğu gibi, Karadeniz'e kıyı olan ülkeler ile ilgili hükümler var. Peki, Amerika kıyı ülke mi; değil, Polonya; değil, Almanya; değil. Peki, insani yardım savaş gemileriyle mi yapılır? İnsani yardımı havadan da götürebilirsiniz. Değil mi?

G.D: *En başta hastane gemisi geçirileceği söylendi, ama sonra savaş gemilerini geçirdiler.*

Sadettin TANTAN: Evet, Türkiye maalesef; ortada büyük bir tehlike ile karşı karşıya.

'İKİ ARADA KALMIŞ VAZİYETTEYİZ.'

G.D: *Biraz önce komşularımız ile iyi ilişkiler içinde olmamız gerektiğini söylediniz. Bu savaş gemilerinin geçmesine izin vermemiz ile Rusya'yı karşımıza almış olmuyor muyuz?*

Sadettin TANTAN: Türkiye'nin şu an kimin yanında olduğu belli değil. Tamamen tutarsızlık içinde. Bir kere; enerji politikaları tamamen bağımlı hâlde. Enerjide Rusya'ya bağımlıyız; öbür taraftan siyasi ve ekonomik anlamda Batı'ya bağımlıyız. İki arada kalmış vaziyetteyiz. Ne tarafa döneceğimiz belli değil.

G.D: *Batum'dan bahsederken aklıma bir şey takıldı. Musul, Kerkük ve Batum Misak-ı Milli sınırlarımız içersinde yer alıyor. Musul ve Kerkük; Amerikan güdümünde, Kürt yönetimi altında bulunuyor. Batum'da da Amerika'nın istekleri var. Bunlar, Atatürk'ün ileri görüşlülüğünün bir parçası olabilir mi?*

Sadettin TANTAN: Misak-ı Milli, Osmanlı Meclis-i Mebusan'ının aldığı bir karar. Kerkük ve Musul'u o dönemim şartları gereği elimizde bulunduramadık. O dönemin güçleri bunu engelledi. Karşı çıkacak bir gücümüz de yoktu; fakat garantörlüğümüz vardı. Biz garantörlük hakkımızı Kerkük ve Musul'da kullanamadık. Acaristan (Batum)'da da kullanamadık. Batı Trakya ve adalarda da kullanamadık.

G.D: *Enerji politikalarında Türkiye'nin Rusya'ya bağımlı olduğundan bahsettiniz. İran'la bir enerji protokolü imzalanmak istedik; ama Amerika buna karşı çıktı ve Türkiye geri adım attı.*

Sadettin TANTAN: Amerika, bütün antlaşmaların kendi kontrolünde olmasını istiyor. Amerika, Türkiye'nin İran ile işbirliği yapmasına karşı çıkıyor; fakat kendisi İran'a, bilmem kaç milyon ton buğday satmış. Başka ülkelerin Türkiye ile işbirliği yapmasına karşı çıkıyor ama kendileri ekonomik güçlerini geliştirmek için hep bir çaba içerisinde. Bu bizim bağımsız politikamız olmadığından kaynaklanıyor.

'İSTANBUL TRAFİĞİNİN KAPATILMASI YANLIŞ'

G.D: *Ahmedinejad'ın Türkiye'ye olaylı ziyareti var. Günah olduğu gerekçesi ile Anıtkabir'i ziyaret etmemesini ve İstanbul'daki trafiğin güvenlik yüzünden kesilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Sadettin TANTAN: Ülkelerin kendi kabul ettikleri simgeleri vardır. Her gelen yabancı ziyaretçi o simge aracılığı ile "halka selam verir". Yani o ülke neyi kabul etmişse, ziyaretçi o simge aracılığı ile o ülkeye ve halka saygı gösterir. Tarihten beri bu böyledir. Biz de "Ata" olarak kabul ettiğimiz simgeye saygı bekleriz.

İstanbul trafiğinin kapatılması ise yanlış. Hem ekonomi ve finans merkezi olan; hem de uluslararası hava, deniz ve kara taşımacılığı yapılan bir kentte böyle bir uygulamanın yapılması son derece yanlıştır. Zaten Ahmedinejad da bunu Tahran'da yaptırmazdım, dedi. Büyük tehditler almış olabilirsin; ama güvenli bir şekilde bu organizasyonu yapabilirdin, zor bir şey değil bu.

G.D: *Bir nevi şov gibi düşünülebilir mi? Ahmedinejad ülkemize geldi, biz böyle güvenlik önlemi aldık diye...*

Sadettin TANTAN: Ahmedinejad; ben halkın arasında gezmeyi seven bir adamım, dedi. Bu şekilde yapılmasından çok memnun değildi yani.

G.D: İran'da böyle bir şey uygulamazdım, söylemi; bir nevi küçük düşürmek gibi düşünülebilir mi?

Sadettin TANTAN: İranlıların kültürü çok farklı. Asırlar boyunca Türk hakanları orayı idare etmiş olabilir ama onların Şia kültürü çok farklı. Bir takım davranışları bize farklı gelebilir. Amerikalılar ile nasıl kültürel farklılıklarımız varsa, İranlılar'la da farklıyız. Bunu bu şekilde değerlendirmekte fayda var.

‘BUGÜN YOLSUZLUKLAR LEGALLEŞMİŞTİR.’

G.D: Bizim üzerine gitmek istediğimiz önemli bir konu daha var. Sizin başkanlığınız döneminizde üstünde çok fazla durduğunuz bir konu: yolsuzluk. Bugün Türkiye yolsuzluk bakımından ne durumda? AKP Genel Başkan Yrd. Şaban Dişli hakkında çıkan iddialar da gündemdeyken, siz nasıl görüyorsunuz durumumuzu?

Sadettin TANTAN: Bugün yolsuzluklar legalleşmiştir artık. Bir ülkeyi yöneten başbakan, 18,5 milyar dolar petrol kaçakçılığı varken, bu paraların nereye gittiği bilmesine rağmen, bu meblağın vergilerle beraber 38,5 milyar dolar olduğunu kendisi deklare etmiş olmasına rağmen, bu konudaki Meclis Araştırma Komisyonu'nun raporunun Barzani'nin 135, PKK'nın 250 milyon dolar kazandığını belgelemiş olmasına rağmen kendi ağzıyla “rüşvetle benzin aldığı”nı söyleyip; bunun üzerine hiçbir adli soruşturma açılmamışsa, demek ki artık her şey legalleşmiştir. Bu konuda hiçbir şey konuşmaya gerek yok! Arşivlere baktığımız zaman yolsuzluklar üzerine binlerce dosya var.

G.D: Üzerine gidilmemesinin nedeni ne olabilir?

Sadettin TANTAN: Gidemezler; çünkü gittikleri takdirde kendilerini de yakarlar.

G.D: O yüzden mi dokunulmazlıklar kaldırılmıyor?

Sadettin TANTAN: Dokunulmazlığı bile aşıyor konu. Başbakan kendi ağzıyla söylüyor. Başkası söylese, neyse, diyeceğiz de kendi ağzıyla itiraf ediyor. Meclis Araştırma Raporu söylüyor; bunu bir uzaylı veya kahvedeki adam söylemiyor. Kendileri konuşuyorlar. Peki, niye hesap vermiyorsun? Niye milletin hakkını savunmuyorsun? Niye haksız kazanç elde ettiriyorsun? Milletin hakkının gasp edilmesi ekonomiyi çökertir. Türkiye'deki en büyük suç şebekesi nedir; adaletsizlik. Her alandaki adaletsizlik... Adaletsizlik neden gelişir; Türkiye'yi yöneten siyasetçiler, işadamları, bürokratlar kural tanımazsa ve bundan yeraltı ve yerüstü illegal örgütler güç kazanıp, buna karşı yönetenler hiçbir şey yapmazsa böyle olur. Bugün PKK'nın sermayesi 10 milyar doları aşmış vaziyette; hem yeraltı dünyasındaki hâkimiyetini geliştirmiş, hem Türkiye ve Türkiye dışında ekonomik, siyasi hâkimiyetini güçlendiriyor ve buna karşı bir şey yapılmıyor.

‘TÜRKİYE’DE BİR GENÇLİK POLİTİKASI YOK’

G.D: *Politika Dergisi olarak biz, üniversiteli gençlerin kurmuş olduğu bir dergiyiz. Gençlerin apolitik kalmasını engellemeye çalışıyoruz. Bizlere neler söylemek istersiniz?*

Sadettin TANTAN: Türkiye’de bir gençlik politikası yok. Türkiye’de nasıl bir gençlik politikasının olması gerekir; Türk insanın doğumundan ölümüne kadar bir yaşam felsefesi kazanması gerekir. Hem zihinsel, hem bedensel, hem inanç anlamında özgürce yetişmesini sağlamak gerekir. Zihinsel anlamda doğumdan ölümüne kadar eğitim verip; bedensel anlamda yine doğumdan ölümüne kadar kendi kabiliyetlerine göre gelişimini sağlayacağı bir sporu profesyonel bir anlayış çerçevesinde o disiplini alması gerekiyor. İnanç değerleri bakımından da hangi değerlere inanıyorsak, onu özgürce okuması ve uygulayabilmesi gerekiyor. Türkiye’de bunların hiçbirisi yok. Böyle olduğu için de Türkiye’de gençlik mahvoluyor. Güreş, yüzme, atletizm vs. sporlar desteklenmedikçe gelişmez. Çocuğun o mantıkla, o kültürle yetişmesi gerekiyor. Tabii, kendi kültürünü de alması gerekiyor. Müzikte, edebiyatta, sporda o kültürü alırken kendi kimliğini de oluşturacak o altyapıyı sağlamalı. Bu eğitimler o kadar önemli ki özerk kurumlara filan bırakılamaz. Genel, yerel, üniversite hep birlikte yapacak bu eğitimi. Tamamen devlet kontrolünde olması gerekiyor. Halk da, kulüpler de bu hizmetin içinde olacak ama tamamen devlet kontrolünde olacak. Bunu başka kuvvetlere bırakırsak yozlaşmalar olur. Türkiye eğer bu eğitimi yapabilirse dünyada egemen bir güç olur. Onun için içteki ve dıştaki bazı güçler Türkiye’nin ilerlemesini engellemek için yozlaştırırlar. Sistemi parçalamaya, içeriden bölmeye kalkarlar. Bizim tarihimizde binlerce bu tarz örnek var. Onu sürekli kontrol edecek bir yapıya ihtiyaç var. Hizmetin gelişmesi için halk, devlet, özel sektör, üniversite birbirini denetleyecek.

Gökhan DAĞ: Çok teşekkür ediyoruz.

Sadettin TANTAN: Teşekkür ederim, kolay gelsin.

iletisim@politikadergisi.com [3]

Bu röportaj; Politika Dergisi, Sayı 7’de yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile orijinal sayıyı indirmenizi öneririz. Sayı 7’yi indirmek için [buraya tıklayınız](#). [4]

Yorumlar

Kaynak URL (06/05/2024 - 13:12 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/roportaj/politika-dergisi-sadettin-tantan-mulakati>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/editor>
- [2] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/gokhan-dag>
- [3] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
- [4] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD7.zip>